

۲۱۸۰ ۴۹۱

سند مدینه

مطالعاتی در باب پایه‌ریزی قانونگذاری در اسلام

زیر نظر

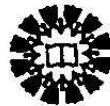
دکتر عبدالأمیر زاهد

ترجمه

دکتر مسعود فکری

تهران

۱۳۹۹

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)

پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی

الهیات (تاریخ و تمدن ملل اسلامی) ۴۱

عنوان قراردادی: وثیقه‌المدینه: دراسات فی التأسیل الدستوری فی الاسلام. فارسی.
عنوان و نام پدیدآور: سند مدینه: مطالعاتی در باب پایه‌ریزی قانونگذاری در اسلام / زیر نظر عبدالامیر زاهد؛ ترجمه مسعود فکری.

مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ده، ۱۷۷ ص.

فروست: «سنت»؛ ۲۴۱۲. الهیات (تاریخ و تمدن ملل اسلامی)؛ ۴۱.

شابک: ۷-۲۲۲۷-۰۲-۶۰۰-۹۷۸-۲۱۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: Medina Document: Studies in the Formation of Legislation in Islam.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: قانونگذاری - عربستان - مدینه

موضوع: Legislation -- Arabian Peninsula -- Medina

موضوع: قانونگذاری - عربستان - مدینه - تاریخ - اسناد و مدارک

موضوع: Legislation -- Arabian Peninsula -- Medina -- History -- Sources

موضوع: جامعه‌شناسی اسلامی - عربستان - مدینه

موضوع: Islamic Sociology -- Arabian Peninsula -- Medina

موضوع: جامعه‌شناسی اسلامی - عربستان - مدینه - تاریخ - اسناد و مدارک

موضوع: Islamic Sociology -- Arabian Peninsula -- Medina -- History -- Sources

شناسه افزوده: زاهد، عبدالامیر

شناسه افزوده: فکری، مسعود ۱۳۹۶ - مترجم.

شناسه افزوده: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی.

The Organization for Researching and Composing University Textbooks in the Humanities (SAMT), Institute for Research and Development in the Humanities.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۹ KMT۲۵۱۶

رده‌بندی دیویی: ۳۲۸/۵۳۸

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۲۱۳۰۸

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)
پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی

سند مدینه: مطالعاتی در باب پایه‌ریزی قانونگذاری در اسلام

زیر نظر دکتر عبدالامیر زاهد

ترجمه دکتر مسعود فکری (دانشیار دانشگاه تهران)

ویراستار: مریم ربانی

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۹

تعداد: ۳۰۰

حروفچینی و لیتوگرافی: سمت

چاپ و صحافی: چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور

قیمت: ۲۱۰۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و عوامل توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

نشانی ساختمان مرکزی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)، روبه‌روی

پمپ گاز، کد پستی ۱۶۶۳۶، تلفن ۰۲-۴۴۲۴۶۲۵.

www.samt.ac.ir

info@samt.ac.ir

@sazmn_samt

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا بخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
هفت	مقدمه مترجم
نه	سخن مرکز
۱	مقدمه
۵	سند مدینه: پژوهشی حدیثی و بیان مهم ترین آثار قانونی آن
۶	مبحث نخست: پژوهش حدیثی درباره سند مدینه
۱۹	مبحث دوم: متن سند
۱۹	متن سند
۲۳	مبحث سوم: مهم ترین امور قانونی موجود در سند
۳۶	منابع
۳۹	همزیستی مسالمت آمیز در پرتو اصول صحیفه مدینه
۵۵	منابع
۵۷	سند مدینه: بومی سازی اسلامی عدالت انتقالی به عنوان یکی از روش های حل اختلاف
۵۸	عدالت انتقالی توازن گذشته و آینده
۶۳	اجرای عدالت انتقالی به دست پیامبر بزرگوار (ص)
۷۱	منابع
۷۳	مفاهیم تمدنی و حکومت مدنی در سند مدینه
۷۶	موضوع اول: وثاقت متن سند و اسناد آن
۸۲	موضوع دوم: شرایط سیاسی و اجتماعی یشرب قبل از هجرت پیامبر (ص)
۸۶	موضوع سوم: دستاوردهای سیاسی سند مدینه
۹۰	موضوع چهارم: دستاوردهای حقوقی سند
۹۱	موارد محل مناقشه به لحاظ فقهی
۹۲	منابع

۹۴	سیاست کیفری (قانون مجازات) در صحیفهٔ مدینه
۹۴	موضوع اول: اصول عمومی کیفری
۱۰۳	موضوع دوم: اصول خاص جنایی
۱۱۰	منابع
۱۱۲	یهود در سند مدینه؛ بین پیمان و سازش
۱۱۳	ورود یهودیان به مدینه
۱۱۶	یهودیان در سند
۱۲۷	منابع
۱۲۸	نگاهی نو به صلح‌نامهٔ ساکنان مدینهٔ منوره
۱۳۳	منابع
۱۳۴	سند مدینه و مفهوم شهروندی
۱۳۶	رویکرد اول
۱۳۸	رویکرد دوم
۱۴۰	مستشرقان و سند مدینه
۱۴۵	منابع
۱۴۷	سند مدینه در دیدگاه استسراق؛ مورد کاوی مورخگری وات
۱۴۹	نخست: نام سند
۱۵۱	دوم: منبع سند
۱۵۵	سوم: تاریخ سند
۱۷۶	منابع

مقدمه مترجم

پژوهش در اسناد تاریخی به ویژه در زمینه‌های مرتبط با عرصه‌های دینی که علاوه بر جنبه علمی جنبه‌های ایمانی و باور و عمل را در پی دارد، کاری در خور و شایسته است. استمرار و پیوستگی میان ادوار زندگی دینی وابسته به میزان انتقال فرهنگ و مبانی دینی در بعد فردی و اجتماعی از دورانی به دوران دیگر است. در عرصه فرهنگ اسلامی مفهوم جامعه اسلامی حاصل پایه‌گذاری نوآورانه پیامبر گرامی اسلامی (ص) بر مبنای آموزه‌های وحیانی بوده و سپس به الگویی برای ساختن جامعه مسلمانان بر اساس همان شاخص‌های تعریف شده در جامعه مدنی تبدیل شده است. بر اساس باور به دو عنصر بنیادین در جامعه‌سازی اسلامی که عبارت‌اند از طرح الهی این جامعه بر اساس رسالت و مأموریت عصمت‌محور نبوی و دیگر موفقیت این طرح در پدید آوردن جامعه‌ای متعالی، مسلمانان پذیرفته‌اند که با وجود شرایط ویژگی‌های متفاوت هر دوران و هر اقلیم و منطقه اما در مشابه‌سازی جامعه دینی خود از شاخص‌های کلی الگوی جامعه مدنی نبوی بهره‌گیرنده این امر هر چند در مقام عمل به سبب عدم دریافت درست و شناخت کافی و همه‌جانبه آن شاخص‌ها و قابلیت‌های در پیاده‌سازی و اجرای آن دستخوش فراز و نشیب‌هایی شده به گونه‌ای که نمی‌توان گفت پس از دوران نبوی جامعه اسلامی به شکل کلان و یا در شکل خرد به جامعه اسلامی مشابه جامعه مدنی دست یافته باشد، مگر در موارد اندک همچون دوران زمامداری امام علی (ع) آن هم با وجود کشمکش‌های درون اجتماعی، اما می‌تواند دستمایه معتبری برای الگوسازی جامعه دینی و اسلامی به شمار آید.

در همین راستا کتاب حاضر گامی است در بررسی سندی تاریخی که می‌تواند علاوه بر نمایاندن نحوه قانونگذاری در دوران آغازین اسلامی و شکل‌گیری جامعه مدنی یا محوریت پیامبر اسلام (ص) منبع مناسبی برای بازتعریف حقوق مدنی و اجتماعی و وظایف و تکالیف شهروندی و بایسته‌های حاکمیتی باشد. پرداختن به بررسی‌های علمی چنین اسنادی و پژوهش‌های محتوایی و مضمون آن زمینه بهره‌مندی آحاد جامعه مسلمانان و نیز زمامداران از آن را فراهم می‌کند.